

Macià Alavedra, conseller d'Economia i Finances del Principat

Difícil, però no dramàtic

Macià Alavedra, en aquesta entrevista diagnòstica que la situació actual és difícil però no dramàtica. Incidir en l'economia productiva és un dels seus remeis per a la crisi que ara comença.

Macià Alavedra és un pes pesant en la política catalana. I no és una broma fàcil sobre la seva corpulència característica. El fet d'estar al capdavant del Departament d'Economia i Finances, el seu tarannà, la seva trajectòria política i personal el converteixen en punt de referència obligada. Sobretot, en un moment en què tot sembla que passi per l'economia.

El mateix dia que es feia l'entrevista totes les notícies de primera plana el tocaven directament. Era un matí, com últimament sol passar, on tot semblava penjar d'un fil. Fins i tot Rodríguez Ybarra va decidir d'animar el dia amb unes declaracions deixant els socialistes catalans com un parrac perquè defensaven que l'estat cedeixi a les autonomies un 15% de l'IRPF.

Tot i així, el conseller no va voler entrar en el joc. Les negociacions sobre la cessió de l'IRPF estan en un moment decisiu. Devers mitjan setembre s'havia de prendre una decisió. El setembre és a punt de caure del calendari i les negociacions encara no estan tancades. Potser per això, en l'entrevista Macià Alavedra duu a la pràctica aquella màxima popular que diu:

No diguis blat que no el sigui al sac i ben lligat. Cautela sembla ser la consigna

—*¿Estem en un moment difícil?*

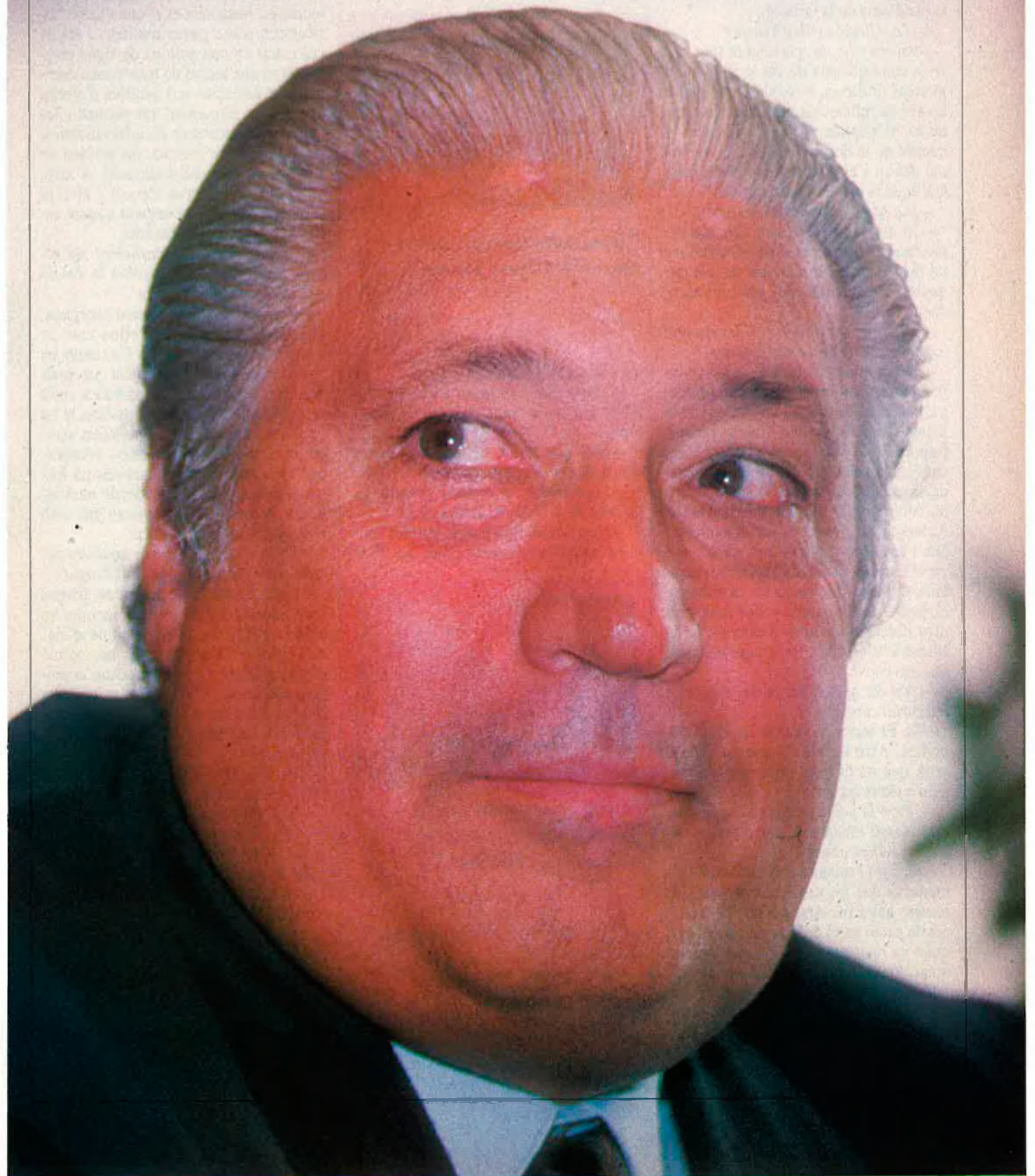
—Sí, difícil. No dic que no hi hagi sortida, que no hi hagi esperança; no cal mai dramatitzar. En economia el dramatisme fa que tothom paralitzi les inversions i accions, i encara s'hi afegeix més crisi. Per tant, crec que Europa l'haurà de superar, són països que tenen un gran potencial econòmic i que juguen un paper essencial en el món i crec que se superaran les dificultats.

—*¿S'han de superar via Maastricht?*

—S'ha d'anar cap als acords de Maastricht i el programa de convergència. I, no amb la voluntat de canviarlos. Hi pot haver algun retoc, essencialment perquè Dinamarca es pugui incorporar. Els acords de Maastricht es podran retocar després, tampoc no són l'evangeli.

—*¿Tant vostè com el president Pujol havien reclamat la devaluació de la pesseta. Tal com s'ha fet aquesta devaluació, el resultat pot ser diferent del que preveïen?...*

—La pesseta s'ha devaluat malament dins unes turbulències més grans. El

més llastimosos seria que se'n perdessin els efectes i que no es controlés la inflació. És a dir, una avaluació més real de la pesseta ha de ser un impuls per a les exportacions i el turisme. Això ha d'anar acompanyat d'un pla d'ajust i de mesures que permetin de controlar els efectes més negatius de tota devaluació, que és la incidència en la inflació.

—*¿La inflació arribarà aviat?*

—Espero que no, però, com que s'ha fet a conseqüència de les tensions dels mercats financers, és evident que potser no s'hi ha reflexionat prou. De totes maneres, si s'aplica al peu de la lletra el control de la despesa pública, el control del dèficit i el programa de convergència, aquests efectes poden minvar.

—*¿La pesseta continuarà baixant?*

—Jo no faig de previsor. En aquests moments el que necessitem és estabilitat, no prediccions. Per tant, em sembla que qualsevol comentari pot ser contraproduent.

—*¿Els efectes d'aquesta devaluació com afectaran l'economia catalana?*

—L'economia catalana és una economia bàsicament productiva, amb un sector industrial fort i amb uns serveis molt lligats a aquests sectors. Amb un turisme important. A tots aquests sectors, els convé una valoració exacta de la moneda. En aquest aspecte, crec que la pèrdua de competitivitat que ha existit aquests darrers anys, provocada per una moneda alta i uns tipus d'interès alts, ha perjudicat els sectors bàsics de l'economia catalana. Col·locar la pesseta en un valor real, poder incidir en una política que permeti d'abaixar els tipus d'interès —de fet Maastricht és això, tenia aquest objectiu— ens convé

—*¿Vol dir que és pot parlar de sector industrial català fort?*

—Sí. El sector industrial català és important. Això no vol dir que no hi hagi crisi, que no hi hagi empreses que tanquin o altres que neixin.

—*¿Però la petita i mitjana empresa no està massa escanyada per a poder iniciar un relançament.*

—Sí, però l'economia és cíclica. En els moments que tot va bé ens pensem que sempre anirà bé. Ara, tampoc no hauríem de caure en el defecte de pensar que, quan va malament, anirà sempre malament. Precisament quan l'economia va malament les empreses han de ser capaces de resistir. En aquest aspecte, determinades mesures, com per exemple que hi hagi una major flexibilitat laboral, va molt bé per al conjunt de l'ocupació,

contràriament al que diuen alguns, perquè permet de passar els moments baixos de l'economia

—*¿O sigui que vostè és optimista?*

—No m'ho faci resumir d'aquesta manera. Crec que l'economia catalana té moltes possibilitats. En aquests moments passa uns moments difícils, com l'econo-

CARME PUERTOLAS

“Jo no polemitzo mai amb el senyor Rodríguez Ybarra.”

mia francesa, l'economia italiana...

—*¿La petita i mitjana empresa d'aquest país no ha patit més que en altres llocs?*

—Més que Itàlia, no... Cada país es pensa que és el que pateix més.

—*Però el tipus d'empresa familiar és la base de la indústria catalana...*

—L'estructura familiar de petita i mitjana empresa representa més del 90%

CARME PUERTOLAS

“És un error pensar que, el pressupost, el fa el conseller d'Economia i Finances.”

del teixit industrial de tots els països industrials.

—*Però aquí és quasi l'única indústria existent.*

—Si de cas, aquí el que tenim és un dèficit de grans grups.

—*¿Vostè quin consell donaria al senyor Solchaga?*

—Jo no dono consells a ningú perquè la situació és prou difícil. Nosaltres hem tingut una política econòmica que en certs moments ha coincidit amb la política del senyor Solchaga, però des de fa temps hem insistit molt a advertir sobre l'alta cotització de la pesseta i els tipus d'interès alts, i sobre la política de signe monetari. Justament és el que s'ha fet bàsicament, sense gaires resultats. I ara es vol entrar en una política de signe presupostari que hauria de tenir com a complement essencial una política d'oferta, una política estructural que permeti a les empreses de competir en infraestructures, en formació, en recerca, en política de qualitat, en internacionalització. A això, no s'hi ha prestat prou atenció. I això és el que permet de ser competitiu sense estar tan sotmès a la conjuntura.

—*Sembla que les declaracions del senyor Rodríguez Ybarra sobre la cessió de l'IRPF no l'afectin gaire.*

—No, perquè és una posició coneguda, que més aviat posa en relleu com és d'important avançar units a Catalunya en aquest punt. I també evidencia que, malgrat unes actituds molt moderades, molt racionals i de solidaritat clàssica, hi ha persones en les quals despertarem sempre aquesta mena de reaccions. L'important seria que aquestes reaccions no fossin generals, sinó que quedessin molt aïllades. A més, jo no polemitzo mai amb el senyor Rodríguez Ybarra.

—*El que poden significar aquestes declaracions és que la solució s'allargui...*

—Crec que n'hem de prescindir, perquè amb aquesta mena de declaracions no anirem endavant. No s'hi ha de donar més valor del que tenen. És una opinió d'un senyor que és president d'una comunitat autònoma. A mi, el que m'interessa és el conjunt de les opinions de les comunitats autònomes i sobretot l'opinió del ministeri.

—*Però ja hem passat mig setembre i tot continua enlaire*

—Sí. Evidentment hi ha dificultats.

—*¿Es a dir, que pot ser que no hi hagi acord sobre el traspàs del cobrament del 15% de la quota líquida de l'IRPF?*

—Jo he de partir de la base que es complirà i que se solucionarà

—*Evidentment, vostè creu que amb paciència és pot anar lluny.*

—Em paguen per a insistir, ser tenaç i ser pacient treballant.

—*La cessió del 15% de la quota líquida de l'IRPF és més un gest polític que un fet presupostari real?*

—Tindrà conseqüències pressupostà-

ries, per això la demanem. Però, aquest és un tema massa delicat per a resoldre'l a base de declaracions. En aquest moment estem negociant i, quan això estigui resolt, ja en farem la valoració.

—*¿Si aquest camí es trenca, només queda el camí del concert econòmic?*

—Si es trenca, ja ens ho plantejarem

—*¿Com valora que el govern socialista del País Valencià i el seu govern comparteixin posicions en aquest punt?*

—Catalunya i València econòmicament tenen posicions similars, tant d'estructura activa com industrial, per tant les posicions dels seus governs han de ser similars, mani qui mani.

—*Canviem de tema. ¿Preparar els pressupostos del 93 és una feina difícilíssima?*

—Difícilíssima, terriblement difícil. Són els pressupostos més difícils als quals m'enfrontaré.

—*¿Amb quines armes s'hi pensa posar?*

—Armes, no; la realitat s'imposarà. Hi ha una gran demanda dels Departaments, justificada, i els recursos són els que són. El pressupost de l'estat és enormement restrictiu i ens condiciona. Hem de reduir tots plegats l'endeutament. Tot Europa està en aquesta situació de dificultat.

—*¿Vostè té fama de dur a l'hora de discutir els pressupostos, però al mateix temps de ser comprensiu? ¿Com s'ho fa?*

—És un error pensar que, el pressupost, el fa el responsable d'Economia i Finances. Al final, és el govern qui pren les decisions polítiques i fixa les prioritats.

—*¿Quines són aquestes prioritats?*

—El president les ha definides molt sovint; justament és tot el que incideix en l'economia productiva. Mantenir el màxim nivell possible en infraestructures, la formació i el medi ambient. I, dins l'economia productiva tot el que fa referència a indústria i agricultura.

—*La formació, en principi, sembla que no hauria de sortir gaire en una entrevista amb un conseller d'Economia, i ja ha sortit dues vegades ¿Es un tema que el preocupa molt?*

—Aquest tema ha de sortir perquè la formació és un factor essencial de la productivitat. La formació té un caire humà, però també en té un de bàsic per a l'economia.

—*¿Tenim dèficits importants en aquest camp?*

—S'ha fet molt en aquest sentit, però el que passa és que tenim una política molt ambiciosa en el camp de la formació professional i de les universitats, que representa unes necessitats pressupostàries molt importants. D'aquí ve la meua gran preocupació en aquest pressupost.

—*Les declaracions del president Pujol que era Roca mateix qui havia de decidir si es presentava a la reelecció com a secretari general del seu partit, es poden interpretar com un distanciament Pujol-Roca.*

—Crec que no. Algun diari en fa una interpretació que no és l'apropiada.

—*¿El seu partit comença a tenir esperances?*

—Crec que és un partit bastant unit; jo

Saber callar

Té fama de bon conversador i de ser persona de caràcter afable. Però, a l'hora de les entrevistes, no se li escapa res. Deixa preguntar, però sap molt bé què vol respondre. Les negociacions amb l'estat sobre la cessió del 15% de l'IRPF han accentuat la seva tàctica. El silenci és pot controlar, les paraules, no. Pacència i silenci semblen ser el seu lema. Té la lliçó molt ben apresada.

diria que molt unit.

—*Vostè també ha estat parlamentari a Madrid. ¿Creu que el seu partit hauria de ser al govern de Madrid?*

—És un tema que està en la polèmica. Crec que cap dirigent del partit mai no ha negat que, segons com es presenti la situació, és una qüestió a considerar. No ho ha negat ningú. Ara se n'ha volgut fer una polèmica, d'això; algú hi ha posat més l'accent que altres. Jo personalment sempre he dit que si es presentaven les condicions favorables per al nostre partit i per a Catalunya, ¿per què no?

—*¿Condicions favorables, per vostè, què són?*

—La primera condició favorable és el resultat de les eleccions. Si hi ha una majoria absoluta, la polèmica s'ha acabat.

—*¿Convergència no ha tingut una política ambigua en la qüestió fiscal?*

—Hem tingut una política claríssima. Vam participar en la reforma fiscal, el grup parlamentari català hi va tenir un paper de primer ordre; vam participar en la reforma de la llei de l'IRPF. El que passa és que això s'ha anul·lat i s'ha tornat als tipus anteriors. Però hem tingut unes posicions nítides.

—*La implantació de l'IAE ha creat malestar en una franja de població considerada com a votant tradicional del seu partit. ¿Creu que el govern català s'ha fet prou ressò d'aquest malestar?*

—Aquest és un impost que afecta els municipis. El partit ha tingut una actitud correcta. És una legislació que no afecta el govern de Catalunya.

—*Si vostè pogués incidir-hi, ¿què faria?*

—Els condicionals, jo no els responc; ja tinc prou maldecaps amb els presents.

—*¿Com s'ho fa Macià Alavedra per a tenir fama d'afable i al mateix temps ser tan contundent en les respostes? ¿No se li escapa mai cap declaració?*

—Miri, jo crec molt en aquella frase que diu que un és mestre del seu silenci i esclau de les seves paraules. Hi ha coses de les quals n'estàs molt segur, però en canvi, si hi ha una posició presa, o si parlar pot perjudicar una determinada negociació o acció, més val callar.

—*Però vostè sempre ha estat un gran conversador. Vostè, per exemple, freqüentava molt Joan Fuster*

—En Fuster, el vaig freqüentar molt quan jo tenia trenta anys. Anàvem a Sueca amb la dona, i quan venia a Barcelona, també ens veia. La seva conversa, la seva lucidesa, la seva catalanitat en el sentit ampli de la paraula, la seva lluita pel País Valencià, han estat determinants.

—*Vostè sempre ha estat vinculat al món intel·lectual. ¿Dedicar-se a la cultura és una assignatura pendent?*

—Per família i tradició tinc un gran interès per la cultura. El que passa és que la vida m'ha portat més a dedicar-me al món de l'empresa. I, després, quan he fet política, a part la meua etapa a Governació, he anat més cap a les qüestions econòmiques. És evident que m'interessen els temes culturals, però estic massa orientat cap a temes econòmics.

Assumpció Maresma